

***Raport z monitoringu dokumentu
pn. „Gminny Program Rewitalizacji
dla Gminy Ćmielów na lata 2016–2025”***

INICJATYWAŁOKALNA.PL
SP. Z O.O.

Kwiecień 2020

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Metodologia monitorowania założeń programu	4
2. Sprawozdanie z monitoringu rzeczowego	8
2.1. Analiza osiągniętych wskaźników w odniesieniu do celów rewitalizacji i kierunków działania.....	8
2.2. Analiza osiągniętych wskaźników w odniesieniu do projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających	16
3. Sprawozdanie z monitoringu finansowego	19
3.1. Analiza wykonania finansowego projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	19
Podsumowanie	32
Spis tabel	33
Spis wykresów.....	33

Wstęp

Kluczowe znaczenie dla prawidłowej i efektywnej realizacji założeń *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ćmielów na lata 2016–2025* ma system jego monitoringu skuteczności działań, oceny oraz wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu dokumentu. Podstawą oceny aktualności i stopnia realizacji dokumentu są wyniki procesu monitorowania postępu jego wdrażania w oparciu o art. 22 ust. 1 *Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398 z późn. zm.) oraz na zasadach określonych w ww. programie, w części IV. wdrożeniowej, w rozdziale 2. *System monitoringu, oceny i wprowadzania zmian do programu*.

Zadaniem monitorowania jest sprawdzanie postępu i skuteczności wdrażanych działań oraz realizowanych projektów dla celów kontroli zarządzania i podejmowania decyzji. Kierując się efektywnością wykorzystania dostępnych środków finansowych oraz innych zasobów, niezbędne jest prowadzenie analizy oddziaływania realizowanych przedsięwzięć na rozwiązywanie konkretnych problemów obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Wskazane działania prowadzą do większej przejrzystości i kontroli zadań realizowanych przez administrację publiczną. Informowanie społeczności lokalnej o przebiegu procesu rewitalizacji i wynikach monitorowania ma na celu wzmacnianie poczucia partnerstwa i odpowiedzialności oraz aktywizowania interesariuszy rewitalizacji. Takie podejście zakłada również zwiększenie roli społeczności lokalnych nie tylko w trakcie planowania i tworzenia dokumentów strategicznych, ale również wdrażania tych zapisów, by skupiać się na rezultatach i wynikach oraz na ocenie szerszego kontekstu oddziaływania programu.

Niniejszy raport z monitoringu dotyczy okresu sprawozdawczego obejmującego lata 2016–2019. Opracowany został na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy w Ćmielowie przy współudziale zarówno Koordynatora ds. rewitalizacji wraz z innymi pracownikami Urzędu, jak również specjalistów i ekspertów zewnętrznych. Jest to dokument wykorzystujący analizę danych zastanych, przygotowanych w oparciu o proces systematycznego zbierania oraz analizowania ilościowych i jakościowych danych na temat wdrażanych projektów w aspektach finansowym i rzeczowym, oraz wskaźników w odniesieniu do zakładanych rezultatów końcowych. Stały monitoring ma za zadanie zbadać zgodność z harmonogramem, zakładanym budżetem oraz zmienność warunków zewnętrznych. Pozwoli również na poznanie problemów i trudności, jakie napotkać może wdrażanie następnych działań na obszarze rewitalizacji w kolejnych latach.

1. Metodologia monitorowania założeń programu

Zgodnie z zapisami części IV. wdrożeniowej, rozdziału 2., podrozdziału 2.1. *Sposoby monitorowania i sprawozdawczości* „wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie się odbywało w oparciu o monitoring zmierzający do oceny stopnia realizacji celów rewitalizacji, a także zaplanowanych projektów i/lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych (...) Monitorowanie obejmować będzie zarówno rzeczowe jak i finansowe aspekty wdrażania dokumentu”¹.

Dane na temat aktualnego stanu realizacji GPR zmierzone będą za pomocą wskaźników produktu i rezultatu, przyporządkowanych do konkretnych projektów i/lub przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i wskaźników oddziaływania w odniesieniu do celów rewitalizacji, które wykorzystane zostały na etapie diagnostycznym gminy do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji. Wskaźniki produktu i rezultatu umożliwią ocenę postępu i efektywności jego głównych założeń, natomiast wskaźniki oddziaływania posłużą do przedstawienia skali i charakteru zmian w aktualnej sytuacji czy tendencji zachodzących na obszarze rewitalizacji w porównaniu do terenu całej gminy. Wskaźniki monitoringowe wdrażania programu przedstawione zostały w tabeli 1.

Jednym z elementów oceny postępów wdrażania założeń programu będzie również monitoring finansowy, który dostarczy danych na temat szacunkowego kosztu oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków. Dane obejmować będą m.in. wysokość wkładu własnego i pozyskanych środków zewnętrznych, wydatki poniesione w okresie objętym badaniem oraz od początku realizacji projektu, procentowy stan zaawansowania realizacji interwencji, stopień osiągnięcia założonych wskaźników, a także informacje na temat postępu wykonania przyjętego harmonogramu w oparciu o ustalony plan finansowy.

Monitorowaniem, mającym na celu zapewnienie zgodności realizacji postanowień z wcześniej zatwierdzonymi założeniami, zajmuje się Koordynator ds. rewitalizacji powołany w Urzędzie Miasta i Gminy w Ćmielowie we współpracy z innymi jego pracownikami. Zgodnie z zapisami podrozdziału 2.1 programu, jego zadania to przede wszystkim „systematyczne zbieranie oraz analizowanie ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów, a także założonych celów dokumentu na podstawie danych gromadzonych i przekazywanych przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Ćmielowie, jednostki

¹ *Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Ćmielów na lata 2016–2025* (Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XL/229/2017 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 14 lipca 2017 r.), s. 132.

organizacyjne gminy oraz inne instytucje zewnętrzne i podmioty realizujące projekty na obszarze rewitalizacji i/lub będące partnerami w realizacji określonych działań”².

Koordynator jako osoba odpowiedzialna za zarządzanie procesem rewitalizacji w gminie ma również następujące zadania³:

- 1) gromadzenie i analizowanie informacji w układzie określonego dla celów i projektów zestawu wskaźników;
- 2) sporządzanie co 3 lata raportu/sprawozdania z postępu w realizacji dokumentu i przedstawianie go do zaopiniowania przez Komitet Rewitalizacji, a następnie po pozytywnym zaopiniowaniu do zatwierdzenia przez Radę Miejską w Ćmielowie;
- 3) udostępnianie lokalnej społeczności wyników sprawozdawczości poprzez ich publikowanie na stronie internetowej gminy (cmielow.pl, zakładka: Aktualności/ Ogłoszenia/ Gminny Program Rewitalizacji), w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.cmielow.pl, zakładka: Ogłoszenia/ Burmistrza Ćmielowa/ Gminny Program Rewitalizacji) oraz przekazywanie informacji wszystkim zainteresowanym podmiotom podczas spotkań z interesariuszami rewitalizacji.

Rada Miejska w Ćmielowie analizować będzie postępy w realizacji głównych założeń Gminnego Programu Rewitalizacji poprzez m.in. akceptację raportu/sprawozdania z postępu we wdrożeniu zapisów.

Kierując się zapisami Gminnego Programu Rewitalizacji w I kwartale 2020 roku przeprowadzono prace w zakresie pozyskania danych statystycznych za okres 2016–2019, będących podstawą monitorowania i analizy wskaźników oddziaływania. Analiza wykonana została w odniesieniu do następujących głównych celów programu:

- Cel rewitalizacji 1. *Zbudowanie międzysektorowego partnerstwa aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców;*
- Cel rewitalizacji 2. *Poprawa jakości życia mieszkańców.*

W opracowaniu wykorzystane zostały dane statystyczne udostępnione przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie oraz instytucję zewnętrzną – Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim. Przeanalizowano 7 wskaźników obrazujących stan obszaru rewitalizacji od pierwszego roku obowiązywania programu, czyli 2016 roku, do końca pierwszego okresu sprawozdawczego, czyli 2019 roku.

² Gminny Program Rewitalizacji..., s. 132.

³ jw., s. 132.

Tabela 1 Wskaźniki monitoringowe wdrażania programu

Założenia GPR	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych	Wartość bazowa dla obszaru rewitalizacji (stan na 31.12.2014 r.)	Średnia wartość dla gminy (stan na 31.12.2014 r.)	Wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji
WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA						
Cel rewitalizacji 1. Zbudowanie międzysektorowego partnerstwa aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	18,2	16,4	Utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy
	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na każde 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	59	62	Utrzymanie poziomu poniżej średniej dla gminy
	Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym	%	Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św.	15,6	12,2	Poniżej średniej dla gminy
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	8,4	7,7	Utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy
Cel rewitalizacji 2. Poprawa jakości życia mieszkańców	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	57,3	90,2	Powyżej średniej dla gminy
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	53,6	19,5	Powyżej średniej dla gminy
	Powierzchnia terenów zagospodarowanych pod działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 1 000 mieszkańców	km ²	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	0,12	0,18	Powyżej średniej dla gminy

Projekty/Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	WSKAŹNIKI PRODUKTU I REZULTATU					
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	Beneficjenci projektów	0	–	brak danych*
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	Beneficjenci projektów	0	–	brak danych*
	Liczba osób objętych wsparciem	osoby	Beneficjenci projektów	0	–	brak danych*
	Ludność mieszkająca na obszarach objętych rewitalizacją	osoby	Beneficjenci projektów	0	–	brak danych*

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Ćmielów na lata 2016–2025, s. 132–133

* Z powodu braku możliwości określenia tych danych na etapie sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji, wartości docelowe na koniec 2025 roku zostaną określone na etapie projektowania i realizacji projektów.

2. Sprawozdanie z monitoringu rzeczowego

2.1. Analiza osiągniętych wskaźników w odniesieniu do celów rewitalizacji i kierunków działania

Monitoring rzeczowy umożliwił ocenę postępu oraz efektywności głównych założeń Gminnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do celów rewitalizacji i kierunków działań. Rzeczowe aspekty wdrażania dokumentu zmierzone zostały m.in. za pomocą wskaźników oddziaływania w odniesieniu do celów rewitalizacji, które wykorzystane zostały na etapie diagnostycznym gminy. W związku z tym posłużyły do przedstawienia skali i charakteru zmian w aktualnej sytuacji czy tendencji zachodzących na obszarze rewitalizacji w porównaniu do terenu całej gminy (tabele 2 i 3). Punktem odniesienia w procesie weryfikacji były dane bazowe dostępne na etapie opracowania diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, czyli według stanu na koniec 2014 roku.

Tabela 2 Wskaźniki oddziaływania w poszczególnych latach obowiązywania programu (wg stanu na 31.12) – część 1

Założenia GPR	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych	WSKAŹNIKI W LATACH MONITOROWANIA					
				WARTOŚCI BAZOWE			2016		
				2014		WARTOŚĆ DOCELOWA dla rewitalizacji	Wartość dla obszaru rewitalizacji	Wartość dla gminy	STAN OSIĄGNIĘCIA wartości docelowej (Tak/Nie)
				Wartość dla obszaru rewitalizacji	Wartość dla gminy		Wartość dla obszaru rewitalizacji	Wartość dla gminy	STAN OSIĄGNIĘCIA wartości docelowej (Tak/Nie)
Cel rewitalizacji 1. Zbudowanie partnerstwa aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	18,2	16,4	Utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy	16,0	15,6	TAK
	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na każde 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	59	62	Utrzymanie poziomu poniżej średniej dla gminy	57	60	TAK
	Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym	%	Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św.	15,6	12,2	Poniżej średniej dla gminy	14,0	9,6	NIE
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	8,4	7,7	Utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy	8,02	7,83	TAK
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	57,3	90,2	Powyżej średniej dla gminy	81,3	86,5	NIE
Cel rewitalizacji 2. Poprawa jakości życia mieszkańców	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	53,6	19,5	Powyżej średniej dla gminy	45,3	29,1	TAK
	Powierzchnia terenów zagospodarowanych pod działalność sportową, rekreacyjną, kulturalną i turystyczną przypadająca na 1 000 mieszkańców	km ²	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	0,12	0,18	Powyżej średniej dla gminy	0,00	0,007	NIE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Tabela 3 Wskaźniki oddziaływania w poszczególnych latach obowiązywania programu (wg stanu na 31.12) – część II

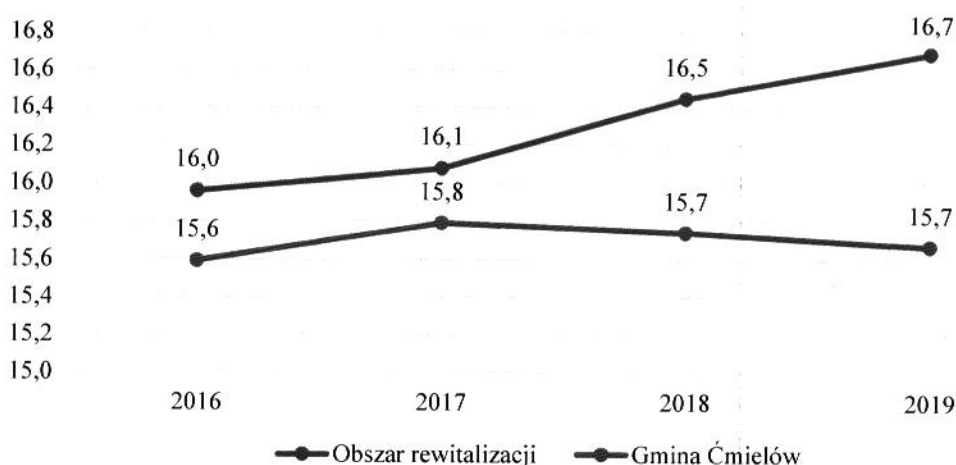
Założenia GPR	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych	WARTOŚCI BAZOWE		WARTOŚĆ DOCELOWA dla obszaru rewitalizacji	WSKAŹNIKI W LATACH MONITOROWANIA						
				2014			2018		2019		STAN OSIĄGNIĘCIA wartości docelowej (Tak/Nie)		
				Wartość dla obszaru rewitalizacji	Wartość dla gminy		Wartość dla obszaru rewitalizacji	Wartość dla gminy	Wartość dla obszaru rewitalizacji	Wartość dla gminy			
Cel rewitalizacji 1. Zbudowanie interdyscyplinarnego partnerstwa aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	18,2	16,4	Utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy	16,4	15,7		16,7	15,7	TAK	TAK
	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na każde 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	59	62	Utrzymanie poziomu poniżej średniej dla gminy	58	63		62	64	TAK	TAK
	Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym	%	Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św.	15,6	12,2	Poniżej średniej dla gminy	11,4	7,8		10,3	7,3	NIE	NIE
	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szk.	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	8,4	7,7	Utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy	8,69	8,80		9,05	9,12	NIE	NIE
Cel rewitalizacji 2. Poprawa jakości życia mieszkańców	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	57,3	90,2	Powyżej średniej dla gminy	79,1	89,3		80,3	87,9	NIE	NIE
	Udział budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych	%	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	53,6	19,5	Powyżej średniej dla gminy	47,6	31,9		49,0	32,3	TAK	TAK
	Powierzchnia terenów zagospodarowanych od działalności sportową, rekreacyjną, kulturalną i turystyczną przypadająca na 1 000 mieszkańców	km²	Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie	0,12	0,18	Powyżej średniej dla gminy	0,001	0,095		0,002	0,099	NIE	NIE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez: Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Na podstawie danych statystycznych obrazujących wskaźniki oddziaływania w okresie monitorowania objętym niniejszym sprawozdaniem, które zostały przedstawione w tabelach 2–3, dokonano analizy okresowych zmian na obszarze rewitalizacji w porównaniu do terenu całej gminy. Monitorowanie celów i kierunków działań przy pomocy ww. wskaźników ma za zadanie obserwację znaczenia działań rewitalizacyjnych w stymulacji pozytywnych i odwracaniu negatywnych zmian oraz długookresowych trendów rozwojowych.

Jednym z najważniejszych mierników przedstawiających stan realizacji celu rewitalizacji 1. *Zbudowanie międzysektorowego partnerstwa aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców* jest wskaźnik – *Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem*, który obrazuje sytuację demograficzną na danym obszarze. Procesy demograficzne związane z ruchem naturalnym ludności wpływają zarówno na liczbę ludności, jak i na jej strukturę wiekową. Analizując udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem obszaru rewitalizacji należy wskazać, że w porównaniu do średniej dla całej gminy struktura wiekowa mieszkańców obszaru rewitalizacji na przestrzeni całego badanego okresu sprawozdawczego przedstawia się w korzystnej proporcji w porównaniu do średniej dla gminy, co świadczy o wysokim i rosnącym kapitale młodych ludzi (wykres 1). Pozwala to również na stwierdzenie, że wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji, która zakładana była jako utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy została osiągnięta na przestrzeni lat 2016–2019. Utrzymujący się wzrost udziału % ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem pozwala na dalsze wykorzystywanie dużej liczby młodych ludzi zamieszkujących obszar rewitalizacji do realizacji kolejnych działań i wyprowadzenia go z sytuacji kryzysowej.

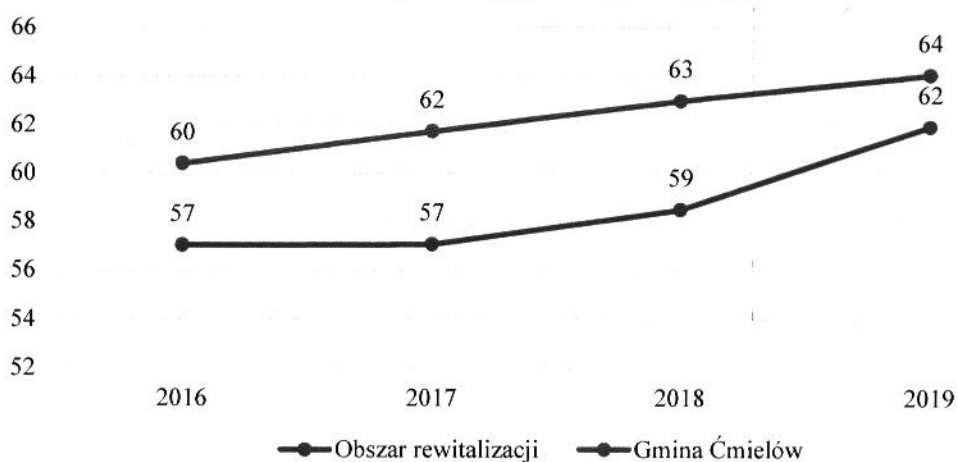
Wykres 1 Udział % ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem w latach 2016–2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Biorąc pod uwagę dane dotyczące liczby osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na każde 100 osób w wieku produkcyjnym – można zauważyć pogłębiającą się tendencję wzrostową liczby osób, które przekroczą potencjalny wiek zdolności do pracy. Analizując ten wskaźnik dla obszaru rewitalizacji należy wskazać, że w porównaniu do średniej dla całej gminy struktura wiekowa mieszkańców obszaru rewitalizacji przedstawia się w korzystnej proporcji osób w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym (wykres 2). Wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji, która zakładana była jako utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy również została osiągnięta na przestrzeni lat 2016–2019.

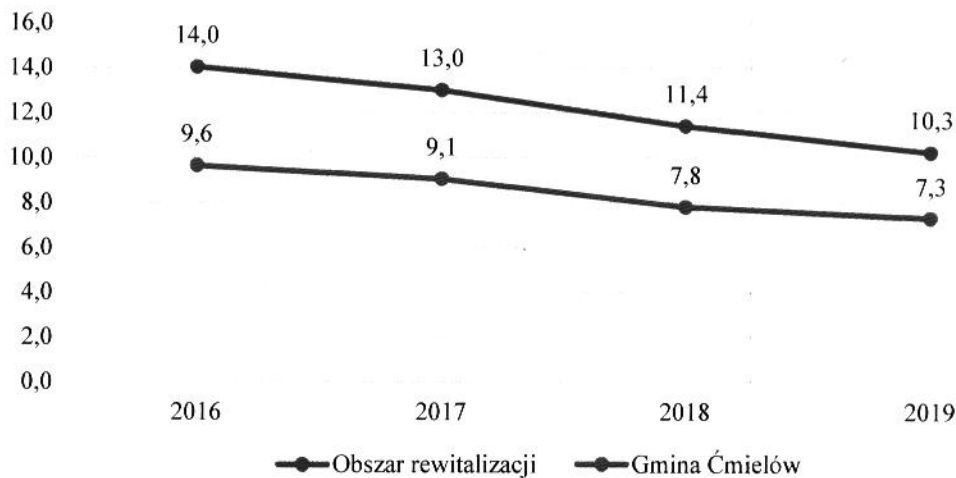
Wykres 2 Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2016–2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Procesy demograficzne wpływające na strukturę wiekową obszaru rewitalizacji bezpośrednio wiążą się z sytuacją na rynku pracy. W związku z tym kolejnym miernikiem jest *Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym*. Z analizy danych obejmujących lata 2016–2019 wynika, że odsetek osób bezrobotnych na obszarze rewitalizacji systematycznie spadał. Należy również podkreślić, że wskaźnik ten dla obszaru rewitalizacji, w porównaniu do średniej dla całej gminy wypada nadal niekorzystnie (wykres 3). Trzeba kontynuować i zintensyfikować działania przyczyniające się do aktywizacji osób bezrobotnych oraz dostosowania kompetencji i kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy. Wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji, która zakładana była jako utrzymanie poziomu poniżej średniej dla gminy, nie została osiągnięta na przestrzeni lat 2016–2019.

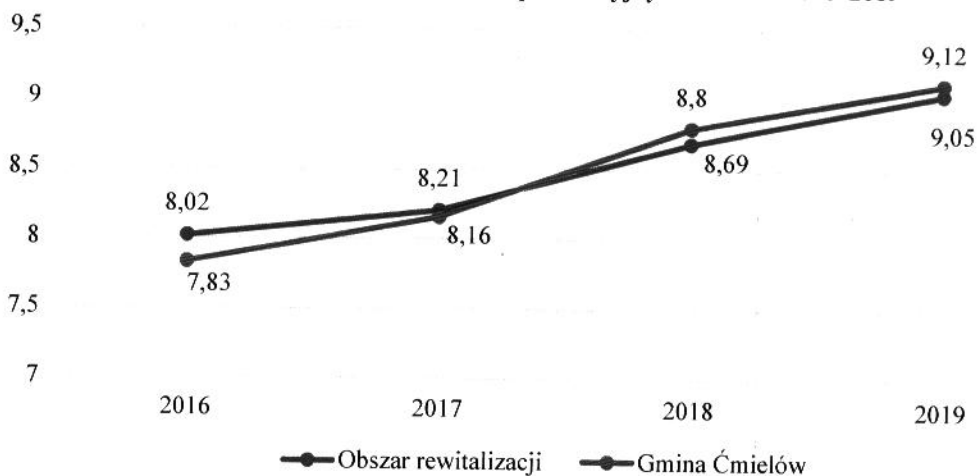
Wykres 3 Udział % osób bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016–2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim

Przedsiębiorczość mieszkańców obszaru rewitalizacji przedstawia wskaźnik dotyczący liczby zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. W związku z tym, że wyznaczony do rewitalizacji obszar obejmuje swoim zasięgiem przede wszystkim Rynek w Ćmielowie wraz z terenem przyległym, na którym zlokalizowany jest Plac Targowy, koncentrują się w tym miejscu w głównej mierze obiekty usługowe, handlowe i produkcyjne. Analizując dane w zakresie ww. wskaźnika, na obszarze rewitalizacji odnotowuje się podobną liczbę zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w porównaniu do całej gminy, co świadczy o aktywności mieszkańców (wykres 4). Od 2017 roku notowany jest ciągły wzrost tego wskaźnika, co może świadczyć o tym, że prowadzone działania rewitalizacyjne wpływają korzystnie na sferę gospodarczą obszaru rewitalizacji. Jednakże wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji, która zakładana była jako utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy, nie została osiągnięta na przestrzeni lat 2016–2019.

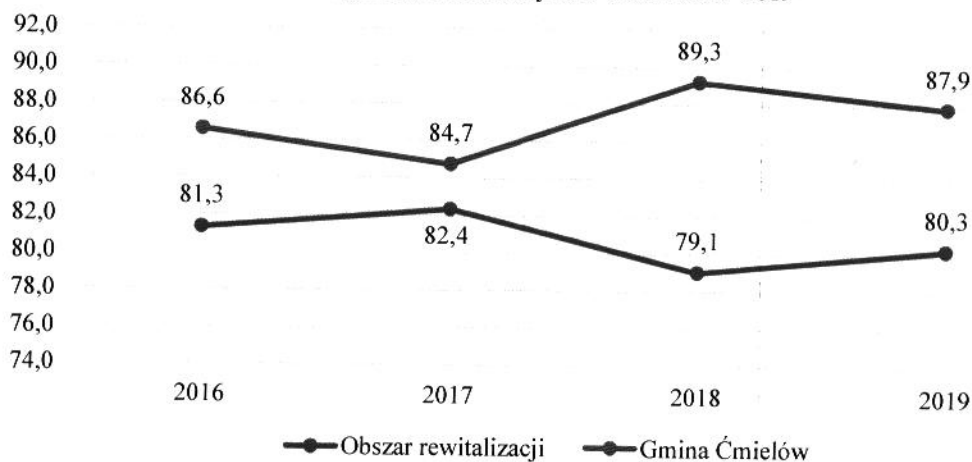
Wykres 4 Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2016–2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Statystyczny w Kielcach

Monitorowanie osiągnięcia celu rewitalizacji 2. *Poprawa jakości życia mieszkańców* odbywa się m.in. poprzez dane dotyczące *udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych*. Wskaźnik ten potwierdza niewielkie braki w zakresie wyposażenia obszaru rewitalizacji w infrastrukturę wodociągową budynków mieszkalnych (wykres 5). Należy jednak zauważyć, że wartości te tylko nieznacznie są oddalone od średniej dla gminy. Pozwala to również na stwierdzenie, że wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji, która zakładana była jako utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy nie została osiągnięta na przestrzeni lat 2016–2019. Pomimo tego, że wartości dla obszaru rewitalizacji są niższe niż średnie dla gminy, to sytuacja jest bardzo dobra, ponieważ w przybliżeniu ok. 80% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci wodociągowej.

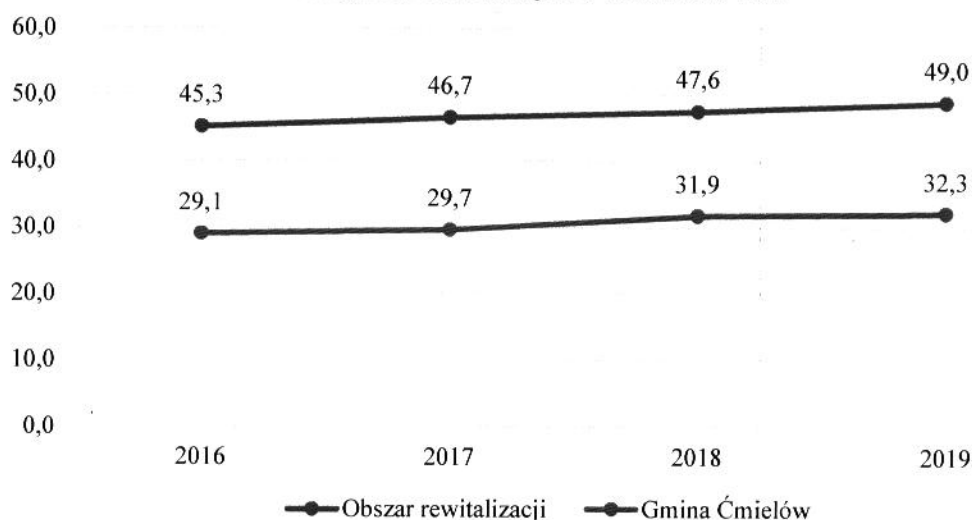
Wykres 5 Udział % budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych w latach 2016–2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Monitorowanie osiągnięcia celu rewitalizacji 2. odbywa się również poprzez dane dotyczące udziału budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych. Wskaźnik ten potwierdza zdecydowanie wyższy poziom wyposażenia obszaru rewitalizacji w infrastrukturę kanalizacyjną budynków mieszkalnych w stosunku do ogółu budynków w porównaniu do średniej dla gminy (wykres 6). Pozwala to stwierdzić, że wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji, która zakładana była jako utrzymanie poziomu powyżej średniej dla gminy, została osiągnięta na przestrzeni lat 2016–2019. Z każdym rokiem udział ten dla obszaru rewitalizacji rośnie, co przyczynia się do zmniejszenia problemów technicznych. Pomimo tego jest to sytuacja niekorzystna, ponieważ tylko prawie połowa budynków mieszkalnych jest podłączona do sieci kanalizacyjnej. Jest to szczególnie istotne, ponieważ infrastruktura techniczna oraz zasoby i warunki mieszkaniowe determinują w znacznym stopniu jakość życia mieszkającej na tym terenie ludności.

Wykres 6 Udział % budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych w latach 2016–2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

2.2. Analiza osiągniętych wskaźników w odniesieniu do projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających

Monitorowanie procesu rewitalizacji ma na celu obserwację tempa oraz zgodności działań z uchwalonym Gminnym Programem Rewitalizacji, a także kontekstu wpływającego na powodzenie poszczególnych projektów i przedsięwzięć.

Monitoring rzeczowy dostarczył danych na temat aktualnego stanu realizacji dokumentu poprzez analizę wskaźników produktu i rezultatu, przyporządkowanych do konkretnych projektów podstawowych i/lub przedsięwzięć uzupełniających. Efekty wdrażania dokumentu monitorowane są za pomocą wskaźników, których wartość wyliczana i podawana jest na podstawie zbieranych corocznie w tym celu od Beneficjentów projektów aktualnych danych dla zaplanowanych działań realizowanych na obszarze rewitalizacji. Stan osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu na 31.12.2019 roku w odniesieniu do poszczególnych projektów podstawowych zawarto w tabeli 4, natomiast łączne wartości danego wskaźnika produktu i rezultatu dla całego obszaru przedstawia tabela 5.

Tabela 4 Wskaźniki produktu i rezultatu w odniesieniu do poszczególnych projektów podstawowych

Lp.	Nazwa projektu	Stan realizacji (tak/nie/częściowo)	Wskaźniki	Wartość wskaźnika wg stanu na 31.12.2019 r.
1.	<i>Rewitalizacja przestrzeni publicznej centrum Ćmielowa na rzecz rozwoju aktywności społecznej i przedsiębiorczości mieszkańców</i>	Częściowo	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] Ludność mieszkająca na obszarach objętych rewitalizacją [os.]	1,08 1 1 216
2.	<i>Tradycje ceramiczne naszą tożsamością lokalną – międzypokoleniowa aktywizacja mieszkańców Ćmielowa</i>	Tak	Liczba osób objętych wsparciem [os.] Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [os.]	3 000 150
3.	<i>Utworzenie i prowadzenie Punktu Wsparcia Rodziny w Ćmielowie</i>	Częściowo	Liczba osób objętych wsparciem [os.] Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [os.]	32 32
4.	<i>Aktywność społeczno-zawodowa mieszkańców – szansą na lepszą przyszłość</i>	Nie	Liczba osób objętych wsparciem [os.] Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [os.] Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu [os.]	0 0 0
5.	<i>Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych na terenie Gminy Ćmielów</i>	Tak	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]	1,9 2
6.	<i>Budowa boisk przy Szkole Podstawowej nr 1 im. K. Sztydlowieckiego w Ćmielowie</i>	Nie	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha] Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]	0 0
7.	<i>Budowanie i rozwijanie kompetencji uczniów z Gminy Ćmielów</i>	Tak	Liczba osób objętych wsparciem [os.] Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu [os.] Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu [os.]	175 157 18
8.			Liczba osób objętych wsparciem [os.]	0

	Wzmocnianie kompetencji kluczowych na rynku pracy uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Ćmielów	Nie	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu [os.]	0
	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz działań w zakresie efektywnego wykorzystania energii do zaspokajania potrzeb energetycznych w budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Ćmielów	Nie	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu [os.]	0
9.			Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]	0
			Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]	0
			Liczba osób objętych wsparciem [os.]	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Tabela 5 Wskaźniki produktu i rezultatu – wartości osiągnięte łącznie wg stanu na 31.12.2019 r.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło informacji	Wartość bazowa dla obszaru rewitalizacji (stan na 31.12.2014 r.)	Wartość osiągnięta dla obszaru rewitalizacji (stan na 31.12.2019 r.)
1.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	Beneficjenci projektów	0	2,98
2.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	Beneficjenci projektów	0	3
3.	Ludność mieszkająca na obszarach objętych rewitalizacją	osoba	Beneficjenci projektów	0	1 216
4.	Liczba osób objętych wsparciem	osoba	Beneficjenci projektów	0	3 207
5.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoba	Beneficjenci projektów	0	182
6.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoba	Beneficjenci projektów	0	0
7.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	osoba	Beneficjenci projektów	0	157
8.	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoba	Beneficjenci projektów	0	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

3. Sprawozdanie z monitoringu finansowego

3.1. Analiza wykonania finansowego projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Monitoring finansowy dostarcza danych na temat poniesionych nakładów oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków. Dane odnoszą się zarówno do projektów, które gmina realizuje samodzielnie, do tych, w których jest tylko jednym z partnerów, jak i tych, które realizowane są w programie rewitalizacji przez podmioty niezależne od gminy. Informacje zawarte w niniejszym raporcie obejmują m.in. wysokość wkładu własnego i pozyskanych środków zewnętrznych, wydatki poniesione w okresie objętym monitoringiem, procentowy stan zaawansowania realizacji inwestycji, okres realizacji, a także informacje na temat zakresu rzeczowego przedsięwzięć.

W tabeli 6 przedstawiono analizę zaplanowanego finansowego harmonogramu wdrażania wraz ze wskazaniem źródeł finansowania projektów podstawowych, natomiast w tabeli 7 – przedsięwzięć uzupełniających ujętych w programie.

Tabela 6 Analiza wykonania finansowego projektów podstawowych ujętych w GPR

ZAKŁADANY PLAN REALIZACJI GPR										WYKONANIE PLANU REALIZACJI GPR wg stanu na 31.12.2019 r.				
Lp.	Nazwa projektu	Podmioty realizujące	Lokalizacja	Okres realizacji	Szacowana wartość brutto (w mln zł)	Stan realizacji (tak/nie/ częściowo)	Podmioty realizujące	Uwagi do zakresu rzeczowego	Okres realizacji	Wartość projektu brutto (w złotych)	Źródła i wartość finansowania (w złotych)	Dotychczas poniesione wydatki (w złotych)	Wydatki (w zł) poniesione w okresie sprawozdawczym (2016-2019)	% stan realizacji projektu
1.	Rewitalizacja przestrzeni publicznej centrum Ćmielowa na rzecz rozwoju aktywności społecznej i przedsiębiorczości mieszkańców	Gmina Ćmielów, Dom Kultury im. Witolda Gombrowicza w Ćmielowie, przedsiębiorcy z sektora MŚP, organizacje pozarządowe	Obszar rewitalizacji (ul. Rynek, ul. Szydłowiecka, ul. Przesmyk, ul. Ostrowiecka)	2017–2020	5,0	Częściowo	Gmina Ćmielów, Parafia pw. Najświętszej Maryi Panny w Ćmielowie	Uzbrojono teren przy ul. Rynek w Ćmielowie w sieć kanalizacyjną i wodociągową, wykonano przyłącze do budynku Domu Kultury, rozbudowano monitoring oraz zakupiono nowy rejestrator; zakupiono oświetlenie sceniczne i nagłaśniające, doposażono plac zabaw, wykonano instalację wewnętrzną hydrantów w budynku Domu Kultury, wybudowano tężnię solankową; zakupiono sprzęt do pracowni muzycznej i widowiskowej, doposażono bibliotekę	2017–2019	536 864,52	Budżet gminy: 508 864,52 Budżet samorządu województwa: 8 000 Budżet instytucji kultury: 20 000,00	536 864,52	536 864,52	100,00
2.	Tradycje ceramiczne naszą tożsamością lokalną – międzypokoleniowa aktywizacja mieszkańców Ćmielowa	Dom Kultury im. Witolda Gombrowicza w Ćmielowie, organizacje pozarządowe	Obszar rewitalizacji	2018–2025	0,2	TAK	Dom Kultury im. Witolda Gombrowicza w Ćmielowie	Projekt realizowany corocznie „Dzień Ceramika”	2016–2019	101 962,71	Dotacja UE: 13 326,39 Budżet gminy: 70 801,32 Sponsoring, darowizny: 17 835,00	101 962,71	101 962,71	100,00
3.	Utworzenie i prowadzenie Punktu Wsparcia Rodziny w Ćmielowie	Gmina Ćmielów, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie, organizacje pozarządowe	Obszar rewitalizacji (ul. Rynek 50)	2017–2025	0,3	Częściowo	Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie	Projekt częściowo realizowany w 2018 r. w zakresie prowadzenia punktu poradnictwa psychologicznego dla osób borykających się z problemami wychowawczymi z dziećmi, problemami alkoholizmu i przemocy	2018	8 600,00	Budżet gminy: 8 600,00	8 600,00	8 600,00	100,00
4.	Aktywność społeczno-zawodowa mieszkańców szansą na lepszą przyszłość	Gmina Ćmielów, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie	Gmina Ćmielów (w tym obszar rewitalizacji)	2017–2022	0,25	NIE	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	0,00
5.	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych na terenie Gminy Ćmielów	Gmina Ćmielów, Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Krzysztofa Szydłowieckiego w Ćmielowie	Obszar rewitalizacji (ul. Długa 164 i 164a)	2017–2020	2,6	TAK	Gmina Ćmielów	Zmodernizowano energetycznie budynek Szkoły Podstawowej nr 1 w Ćmielowie oraz budynek Samorządowego Przedszkola w Ćmielowie	2017–2019	4 510 530,90	Dotacja UE: 2 267 468,55 Budżet gminy: 2 243 062,35	4 510 530,90	4 510 530,90	100,00

6.	Budowa boisk przy Szkole Podstawowej nr 1 im. K. Szydlowskiego w Ćmielowie	Gmina Ćmielów, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Krzysztofa Szydlowskiego w Ćmielowie	Obszar rewitalizacji (ul. Długa 164)	2017-2019	0,83	NIE	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	0,00	
7.	Budowanie i rozwijanie kompetencji uczniów z Gminy Ćmielów	Gmina Ćmielów, Gimnazjum w Ćmielowie, Gimnazjum w Brzostowej	Ćmielów (w tym obszar rewitalizacji), Brzostowa	2017-2018	0,215	TAK	Gmina Ćmielów	Przeprowadzono zajęcia z uczniami, m.in. dydaktyczno-wyrównawcze – przedmiotowe z matematyki, języków obcych	2017-2018	216 021,65	Dotacja UE: 215 861,65	216 021,65	216 021,65	100,00
8.	Wzmacnianie kompetencji kluczowych na rynku pracy uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Ćmielów	Gmina Ćmielów, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Krzysztofa Szydlowskiego w Ćmielowie, Publiczna Szkoła Podstawowa im. prof. Mariana Raciborskiego w Brzostowej	Gmina Ćmielów (w tym obszar rewitalizacji)	2017-2022	0,3	NIE	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	0,00	
9.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz działań w zakresie efektywnego wykorzystania energii do zaspokajania potrzeb energijnych w budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Ćmielów	Gmina Ćmielów, podmioty prywatne	Gmina Ćmielów (w tym obszar rewitalizacji)	2017-2020	1,5	NIE	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	0,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez: Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

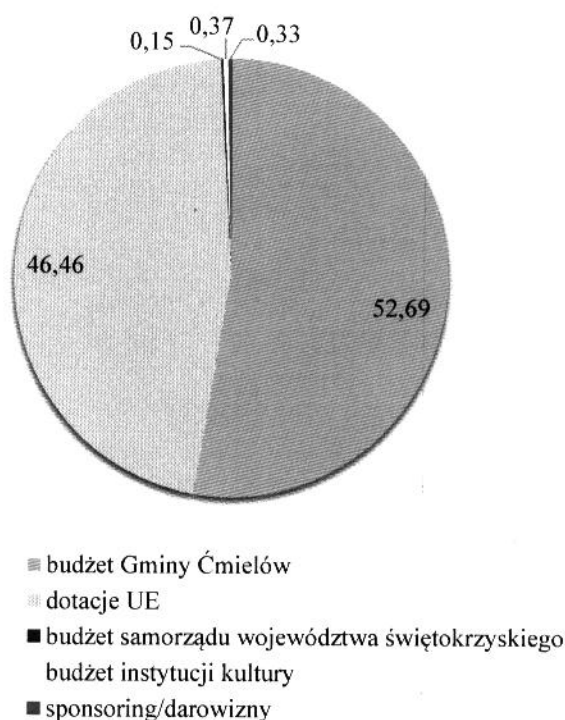
Analiza wykonania projektów podstawowych pod względem finansowym w okresie objętym sprawozdaniem pozwala na stwierdzenie, że z łącznej liczby 9 zaplanowanych projektów podstawowych ujętych w GPR, zakończono realizację 3, natomiast rozpoczęto realizację 2 projektów. Stan zaawansowania wdrożenia niniejszych projektów wynosi 100%. Realizacja wszystkich zaplanowanych projektów podstawowych jest kluczowa dla powodzenia procesu rewitalizacji oraz osiągnięcia założonych efektów, ponieważ tylko kompleksowe działania o charakterze zarówno inwestycyjnym jak i społecznym przyczynią się do osiągnięcia założonych rezultatów.

Zgodnie z informacjami podanymi w tabeli 6. nakłady inwestycyjne dotychczas poniesione na wszystkie zrealizowane oraz rozpoczęte inwestycje i projekty społeczne w okresie sprawozdawczym (lata 2016–2019) wyniosły 5 373 819,78 zł. Głównymi źródłami finansowania były przede wszystkim środki z budżetu gminy i fundusze Unii Europejskiej. Gmina pozyskała je także z innych źródeł zewnętrznych, np. z samorządu województwa. Szczegółowy podział przedstawia się następująco:

- budżet Gminy Ćmielów: 2 831 328,19 zł;
- dotacje z UE: 2 496 656,59 zł;
- budżet samorządu województwa świętokrzyskiego: 8 000,00 zł;
- budżet instytucji kultury: 20 000,00 zł;
- sponsoring/darowizny: 17 835,00 zł.

Na wykresie 7 przedstawiono udział procentowy źródeł finansowania rozpoczętych i zrealizowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych.

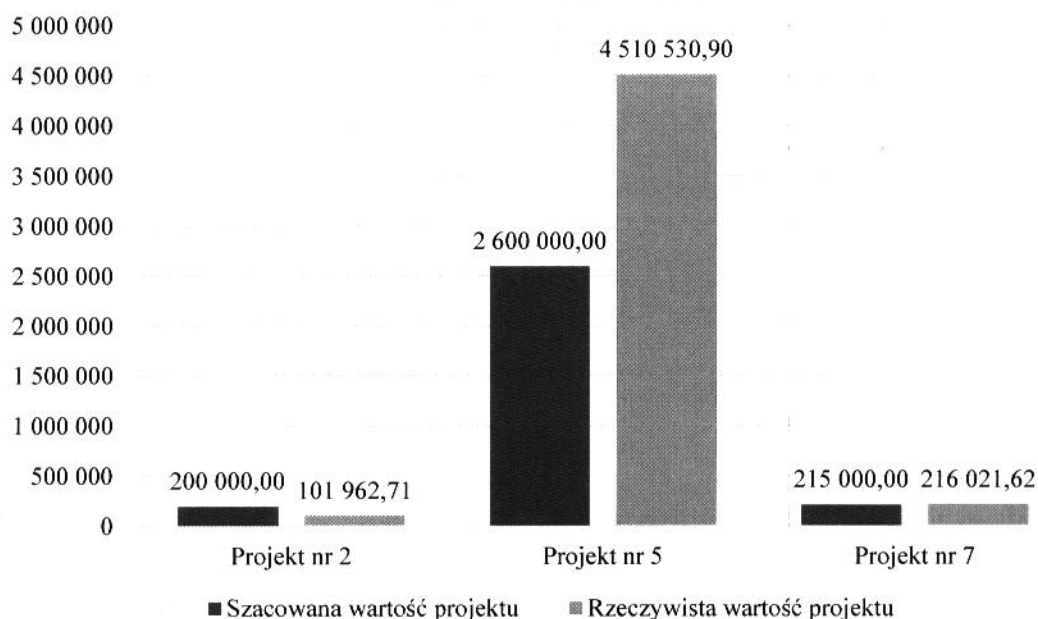
Wykres 7 Udział % źródeł finansowania rozpoczętych i zrealizowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Na wykresie 8 porównano poniesione całkowite wydatki na zrealizowane projekty podstawowe z wartościami oszacowanymi na etapie sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016–2025 dla tych przedsięwzięć. Analizując te dane należy zauważyć, że nakłady rzeczywiście poniesione na projekt nr 7. pn. „Budowanie i rozwijanie kompetencji uczniów z Gminy Ćmielów” są zbliżone do wartości oszacowanych, które są ujęte w GPR. Koszt całkowity projektu nr 2. pn. „Tradycje ceramiczne naszą tożsamością lokalną – międzypokoleniowa aktywizacja mieszkańców Ćmielowa” jest o połowę niższy niż koszt założony w GPR. Koszt całkowity projektu nr 5. „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych na terenie Gminy Ćmielów” jest natomiast dużo wyższy niż pierwotnie zaplanowany w GPR. Jest to niewątpliwie spowodowane rosnącymi cenami materiałów budowlanych i instalacyjnych oraz świadczonych w tym zakresie usług. Różnice między planowanymi a poniesionymi wydatkami kształtują się na poziomie od ok. 1% do ok. 50%.

Wykres 8 Porównanie szacowanej wartości w GPR i rzeczywistej wartości projektów podstawowych po realizacji (w złotych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Głównym podmiotem realizującym przedsięwzięcia podstawowe jest Gmina Ćmielów, ale swój udział w realizacji działań rewitalizacyjnych miały też m.in. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie, Dom Kultury im. W. Gombrowicza w Ćmielowie, czy też Parafia pw. Najświętszej Maryi Panny w Ćmielowie. Jest to zgodne z założeniami przyjętymi w dokumencie.

Okres realizacji zakończonych projektów wpisuje się w założenia przyjęte w programie, natomiast niektóre z inwestycji jeszcze niezrealizowane lub nawet nierozpoczęte będą miały przesunięty okres realizacji. Dotyczy to przede wszystkim projektu pn. „Budowa boisk przy Szkole Podstawowej nr 1 im. K. Szydlowieckiego w Ćmielowie”. Według założeń Gminnego Programu Rewitalizacji inwestycja ta miała być zrealizowana w latach 2017–2019. Zadanie obecnie jest na etapie aktualizacji dokumentacji, która wygasła, ponieważ Gmina Ćmielów nie dostała dofinansowania na budowę boisk z Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Ministerstwa Sportu.

Stopień zaawansowania projektów rozpoczętych, ale jeszcze nie zakończonych jest wykonany w 100%. Projekt pn. „Rewitalizacja przestrzeni publicznej centrum Ćmielowa na rzecz rozwoju aktywności społecznej i przedsiębiorczości mieszkańców” nie będzie już realizowany, z uwagi na trudności techniczne m. in. związanymi z budynkiem Domu Kultury tj. konieczności zmniejszenia trzech największych sal na poczet wykonania łazienek w tym

również dla osób niepełnosprawnych. Projekt pn. „Utworzenie i prowadzenie Punktu Wsparcia Rodziny w Ćmielowie” był realizowany tylko w 2018 roku i zadanie to nie będzie kontynuowane w latach kolejnych. W związku z tym w przypadku obu tych przedsięwzięć poniesiono wydatki mniejsze niż zakładano w GPR.

Tabela 7 Analiza wykonania finansowego przedsięwzięć uzupełniających ujętych w GPR

WYKONANIE PLANU REALIZACJI GPR wg stanu na 31.12.2019 r.						
Lp.	Nazwa przedsięwzięcia uzupełniającego	Podmioty realizujące	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość projektu brutto (w złotych)	Źródła i wartość finansowania (w złotych)
1.	Organizacja cyklicznych wydarzeń i lub rozwój działalności społecznej, kulturalnej, artystycznej, sportowej, rekreacyjnej i edukacyjnej na rzecz różnych grup interesariuszy rewitalizacji wraz ze wspieraniem „mikro” inicjatyw lokalnych (szczególnie w partnerstwach)	Gmina Ćmielów	nie dotyczy	2016-2019	277 349,30	Środki ze Szwajcarsko- Polskiego Programu Współpracy: 13 326,30 Budżet gminy: 167 306,70 Darowizny: 2 125,00 Wsparcie finansowe od firm zewnętrznych: 1 635,00 Dofinansowanie od instytucji: 3 800,00
2.	Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych marginalizacją poprzez integrację społeczną, aktywizację zawodową (w tym podnoszenie kwalifikacji zawodowych), wsparcie rodzin, osób starszych i niepełnosprawnych oraz zagrożonych ubóstwem	Gmina Ćmielów	„Nowa era komputera – poprawa umiejętności korzystania z Internetu, e-usług” projekt: „E-kompetentni w Gminie Ćmielów”	2018-2019	20 160,00	Dotacja UE: 20 160,00
3.	Stworzenie kompleksowego systemu wsparcia przedsiębiorczości mieszkańców na obszarze rewitalizacji	Gmina Ćmielów	-	-	-	-
4.	Poprawa stanu technicznego i adaptacja do pełnienia pierwotnych bądź nowych funkcji budynków użyteczności publicznej, mieszkalnych, usługowo-handlowych i produkcyjnych wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji	Gmina Ćmielów	Wymiana pokrycia dachowego na budynku Ośrodka Zdrowia w Ćmielowie	2018	85 334,20	Budżet gminy: 85 334,20
		Gmina Ćmielów	Wymiana okien w budynku Ośrodka Zdrowia w Ćmielowie	2017	10 390,00	Budżet gminy: 10 390,00
						Wymiana 20 szt. okien.

	Gmina Ćmielów	Budowa tętni solankowej Ćmielów	2019	234 309,55	Budżet gminy: 234 309,55	-	Zakres rzeczowy: budowa tętni solankowej o konstrukcji drewnianej wraz z zagospodarowaniem terenu przy budowlach (montaż obiektów małej architektury; ławki, kosze, stoły; nasadzenia; utwardzenie terenu przy obiekcie kostka brukową). Powierzchnia zagospodarowania: 330 m ² .
	Gmina Ćmielów	Budowa Kanalizacji sanitarnej, wodociągu i przyłącza wody ul. Jasna w Ćmielowie	2018	59 429,87	Budżet gminy: 59 429,87	-	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o dł. 39 m + 3 szt. studni kanalizacyjnych, budowa wodociągu o dł. 45,6 m + hydrant ppoż. szt. 1.
	Gmina Ćmielów	Budowa Kanalizacji sanitarnej ul. Polna w Ćmielowie	2018	33 700,13	Budżet gminy: 33 700,13	-	Budowa kanalizacji sanitarniej przy ul. Polnej w Ćmielowie o dł. 96,3 m + studnie kanalizacyjne szt. 3.
	Gmina Ćmielów	Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Sienkiewicza w Ćmielowie	2018	17 227,33	Budżet gminy: 17 227,33	-	Budowa kanalizacji sanitarniej w ul. Sienkiewiczza o dl. 36,3 m + 2 szt. studni kanizacyjnych.
	Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 755 Ćmielów-Ozarów	2017	2 196 534,59	Budżet gminy: 937 792,96	-	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 755 Ćmielów – Ozarów na odcinku o dł. 1,05 km (przebudowa nawierzchni drogi, chodników, zjazdów, odwodnienia drogi, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego)
	Gmina Ćmielów	Remont podjazdu dla osób niepełnosprawnych do budynku Ośrodka Zdrowia w Ćmielowie	2016	15 535,00	Budżet gminy: 15 535,00	-	Zakres rzeczowy: przygotowanie nawierzchni – wyrownianie zaprawą wyrównawczą – 26,50 m ² . Ułożenie płytek mrozoodpornych antypoślizgowych na powierzchni – 26,50 m ² . Ułożenie cokołu na zaprawie klejowej – 26,00 mb.
	Gmina Ćmielów	Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Przesmyk i ul. Rynek w Ćmielowie	2017	100 434,67	Budżet gminy: 100 434,67	-	Budowa kanalizacji sanitarniej ul. Przesmyk i ul. Rynek w Ćmielowie o łącznej dł. 199,8 mb + 9 szt. studni kanalizacyjnych.
	Gmina Ćmielów	Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Poprzczenca	2017	19 984,04	Budżet gminy: 19 984,04	-	Budowa kanalizacji sanitarniej ul. Poprzczenca o dł. 39,1 m + 4 szt. studni kanizacyjnych.
	Gmina Ćmielów	Remont drogi wewnętrznej na działce ewid. 1328 w m. Ćmielów	2017	75 381,68	Budżet gminy: 75 381,68	-	Naj długości 79 m wykonano nawierzchnię z kostki brukowej oraz chodniki, zjazdy indywidualne oraz oznakowanie.
	Gmina Ćmielów	Budowa wodociągu w ul. Rynek i Przesmyk	2017	51 460,28	Budżet gminy: 51 460,28	-	Budowa wodociągu w ul. Rynek i Przesmyk o długości 195,2 m + 2 szt. hydrantów ppoż.
	Gmina Ćmielów	Budowa przyłączy wody do budynku Domu Kultury w Ćmielowie	2017	4 324,83	Budżet gminy: 4 324,83	-	Budowa przyłącza wody do budynku Domu Kultury w Ćmielowie o długości 14,8 m.
	Gmina Ćmielów	Budowa kanalizacji sanitarnej, wodociągu i przyłącza wody – ul. Jasna w Ćmielowie	2018	59 429,87	Budżet gminy: 59 429,87	-	Budowa kanalizacji sanitarniej, wodociągu i przyłącza wody – ul. Jasna w Ćmielowie. Kanalizacja o długości 39 m + 3 szt. studni kanizacyjnych, wodociąg o długości 45,6 m + 1 kpl. hydrant ppoż.
	Gmina Ćmielów	Montaż ogrodzenia wokół figury św. Floriana w Ćmielowie	2018	3 312,78	Budżet gminy: 3 312,78	-	Zakres rzeczowy: wykonanie i montaż słupków z piaskowca o wysokości dopasowanej do ogrodzenia – szt. 4. Odnowienie poprzez piaskowanie i malowanie przęsła stalowych.
	Gmina Ćmielów	Budowa tętni solankowej Ćmielów	2019	234 309,55	Budżet gminy: 234 309,55	-	Zakres rzeczowy: budowa tętni solankowej o konstrukcji drewnianej wraz z zagospodarowaniem terenu przy budowli (montaż obiektów małej architektury: ławki, kosze, stoły; nasadzenia; utwardzenie terenu przy obiekcie kostką brukową). Powierzchnia zagospodarowania: 330 m ² .
	Gmina Ćmielów	Budowa rowu w m. Ćmielów	2017	24 750,61	Budżet gminy: 24 750,61	-	Zakres rzeczowy: wykonanie rowu otwartego odwadniającego na długości 141,2 mb., o szerokości dna rowu w podstawie 0,5 m i nachyleniu skarp 1 : 1,5

	Gmina Ćmielów	Montaż wiat przyśłonkowych na obszarze rewitalizacji	2018	11 070,00	Budżet gminy: 11 070,00	RPOWŚ 2014–2020 Efektywna i zielona energia, działanie 3.3. Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym	Montaż wiat przyśłonkowych na obszarze rewitalizacji – liczbą wiat: 2 szt.
6.	Gmina Ćmielów	Projekt „Kompleksowa modernizacja budynków oświatowych na terenie Gminy Ćmielów” – zadanie „Modernizacja energetyczna budynku Szkoły Podstawowej w Brzostowej”	2017–2019	1 387 135,87	Dotacja UE: 730 375,34		Docieplenie ścian zewnętrznych poniżej i powyżej poziomu gruntu, docieplenie stropodachu, wymiana okien i drzwi, modernizacja instalacji c.o. wraz z wymianą pieca c.o., modernizacja instalacji c.w.u., montaż rekuperatorów oraz instalacji fotowoltaicznej.
	Gmina Ćmielów	Uzupełnienie ocieplenia budynku OSP w Buszkowicach	2019	1 543,60	Budżet gminy: 1 543,60		Ocieplenie ściany południowej budynku OSP w Buszkowicach styropianem. Zadanie było zrealizowane przez pracowników Grupy Robót Publicznych podległych pod Urząd.
	Gmina Ćmielów	Remont budynku świetlicy wiejskiej w m. Krzczonowice	2016	282 846,10	Darczyńca: 282 846,10	„Lepsze jutro” realizowany przez RMF FM	Remont budynku świetlicy wiejskiej w m. Krzczonowice wraz z budową placu zabaw w ramach projektu „Lepsze jutro” realizowanego przez RMF FM w 2016 roku. Zakres: remont pomieszczeń świetlicy wiejskiej wraz z łazienką, pomieszczeniem socjalnym, ocieplenie budynku płytami styropianowymi, budowa placu zabaw. Powierzchnia placu zabaw ok. 80 m².
7.	Gmina Ćmielów		-	-	-		Przedsięwzięcie nie zostało zrealizowane.
	Miejski Klub Sportowy Świt w Ćmielowie	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy ul. Stanisława Staszica w Ćmielowie	2017–2018	548 994,00	Budżet gminy: 355 185,60 Dotacja UE: 188 994,00	PROW 2014–2020	Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej na podbudowie dynamicznej o wymiarach 44 m x 24 m wraz z ogrodzeniem, pilkochwyłami, oświetleniem, oskarpowaniem terenu przyległego oraz opaski z kostki brukowej betonowej. Łączna powierzchnia: 2729 m².
	Gmina Ćmielów	Budowa stref rekreacji i wypoczynku w Gminie Ćmielów	2018	79 826,67	Dofinansowanie Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Funduszu Kultury Fizycznej i Sportu: 37 900,00	Otwarte Strefy Aktywności (OSA) – edycja 2018	„Budowa stref rekreacji i wypoczynku w Gminie Ćmielów” na działce nr 1882/1 w Ćmielowie (obszar rewitalizacji) oraz na działce nr 704/1 w Brzostowej w ramach programu OSA – edycja 2018. Powierzchnia OS w Ćmielowie: 548 m² (rewitalizacja) Brzostowa: 43,5 m² (poza obszarem).
8.	Gmina Ćmielów	Doposażenie placu zabaw przy Domu Kultury w Ćmielowie	2018	27 120,00	Budżet samorządu województwa: 8 000,00		Powierzchnia nowego urządzenia placu zabaw w obszarze rewitalizacji: 20 m². Doposażenie placu zabaw w zestaw zabawowy.
	Gmina Ćmielów	Remont budynku świetlicy wiejskiej w m. Krzczonowice wraz z budową placu zabaw	2016	282 846,10	Darczyńca: 282 846,10	„Lepsze jutro” realizowany przez RMF FM	Remont budynku świetlicy wiejskiej w m. Krzczonowice wraz z budową placu zabaw w ramach projektu „Lepsze jutro” realizowanego przez RMF FM w 2016 roku. Zakres: remont pomieszczeń świetlicy wiejskiej wraz z łazienką, pomieszczeniem socjalnym, ocieplenie budynku płytami styropianowymi, budowa placu zabaw. Powierzchnia placu zabaw ok. 80 m².
	Gmina Ćmielów	Budowa ciągu rekreacyjnego oraz obiektów małej architektury na terenie zbiornika wodnego Topiołki w Ćmielowie	2017	142 800,00	Budżet gminy: 142 800,00		Budowa ciągu spacerowego z kostki brukowej na długości 816,90 mb wokół zbiornika, budowa altany rekreacyjnej + urwadenie terenu, montaż ławek, koszy.

	Gmina Ćmielów	Budowa placu zabaw w m. Ruda Kosielińska	2017	20 067,45	Budżet gminy: 20 067,45	-	Powierzchnia placu zabaw wynosi 30 m ² .
	Gmina Ćmielów	Budowa placu zabaw w m. Wojnowice	2017	20 067,45	Budżet gminy: 20 067,45	-	Powierzchnia placu zabaw wynosi 50 m ² .
9.	Gmina Ćmielów	Budowa stref rekreacji i wypoczynku w Gminie Ćmielów w m. Ćmielów i Piaski Brzostowski	2019	124 584,25	Dofinansowanie Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Funduszu Kultury Fizycznej i Sportu: 62 200,00	Otwarte Strefy Aktywności (OSA) – edycja 2019	Ćmielów: budowa siłowni zewnętrznej, placu zabaw, montaż ławek, nasadzenia krzewów, montaż zestawów do gry w szachy/warcaby i zestaw do gry w chinzyka. Piaski Brzostowski: montaż siłowni zewnętrznej, ławek, stołu do gry w ping-ponga, stołu do gry w szachy, nasadzenia krzewów.
	Gmina Ćmielów	Budowa placów zabaw w m. Jastków, Wólka Wojnowska, Stoki Stare	2019	21 888,99	Budżet gminy w ramach Funduszu Sołeckiego: 21 888,99	-	Powierzchnia placu zabaw w miejscowości Stoki Stare ok. 40 m ² , Wólka Wojnowska 86 m ² , Jastków ok. 50 m ² . Zakres rzeczowy: Plac zabaw w m. Stoki Stare – zamontowano zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią i podestem. Plac zabaw w m. Jastków – zamontowano ławkę, bujak sprężynowy, huśtawkę podwójną. Plac zabaw w m. Wólka Wojnowska – zamontowano zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią i podestem, bujaka sprężynowego oraz huśtawkę wagową.
	Gmina Ćmielów	Doposażenie placu zabaw w Ćmielowie	2019	8 364,00	Budżet gminy: 8 364,00	-	Montaż karuzeli oraz piaskownicy – plac zabaw w Ćmielowie przy DK w Ćmielowie
	Gmina Ćmielów	Remont dachu na budynku sali gimnastycznej w Ćmielowie	2019	94 710,00	Budżet gminy: 94 710,00	-	Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje zakup, dostawę i montaż nowego pokrycia dachowego.
	Gmina Ćmielów	Budowa placów zabaw w m. Boria, doposażenie placu zabaw w m. Piaski Brzostowski, Podgórze	2018	25 892,68	Budżet gminy: 25 892,68	-	Powierzchnia placów zabaw: 440 m ² .
	Gmina Ćmielów	Zakup strojów ludowych dla zespołu ludowego	2018	14 288,04	Budżet gminy: 14 288,04	-	-
	Gmina Ćmielów	Aktywnie z rowerem	2018	33 332,15	Budżet gminy: 3 333,21	-	„Aktywnie z rowerem” – projekt polegający na budowie przyłan rowerowych, wytyczenie 7 szlaków rowerowych i ich oznakowanie, wykonanie map w każdej z 9 gmin wchodzących w skład LGD Krzemieniu Kraj.
	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Ziemi Ćmielowskiej	Tworzenie produktów turystycznych bazujących na tradycjach ceramicznych oraz dziedzictwie kulturowym i naturalnym Ćmielowa	2018	33 332,15	Budżet gminy: 3 333,21	-	„Aktywnie z rowerem” – projekt polegający na budowie przyłan rowerowych, wytyczenie 7 szlaków rowerowych i ich oznakowanie, wykonanie map w każdej z 9 gmin wchodzących w skład LGD Krzemieniu Kraj.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Analiza wykonania przedsięwzięć uzupełniających pod względem finansowym w okresie objętym sprawozdaniem pozwala na stwierdzenie, że z łącznej liczby 9 zaplanowanych projektów uzupełniających rozpoczęto realizację działań w ramach 7 typów przedsięwzięć. Realizacja wszystkich zaplanowanych przedsięwzięć uzupełniających jest kluczowa dla powodzenia procesu rewitalizacji oraz osiągnięcia założonych efektów, ponieważ tylko kompleksowe działania o charakterze zarówno inwestycyjnym jak i społecznym przyczynią się do osiągnięcia założonych rezultatów.

Z przedsięwzięć uzupełniających nie podjęto jeszcze realizacji działań w zakresie *stworzenia kompleksowego systemu wsparcia przedsiębiorczości mieszkańców na obszarze rewitalizacji oraz wdrażania e-usług publicznych, szczególnie w obszarze administracji, edukacji, informacji przestrzennej i ochrony zdrowia*. Zadania te zaplanowano do wdrożenia do końca kolejnego okresu sprawozdawczego, czyli do końca 2022 roku.

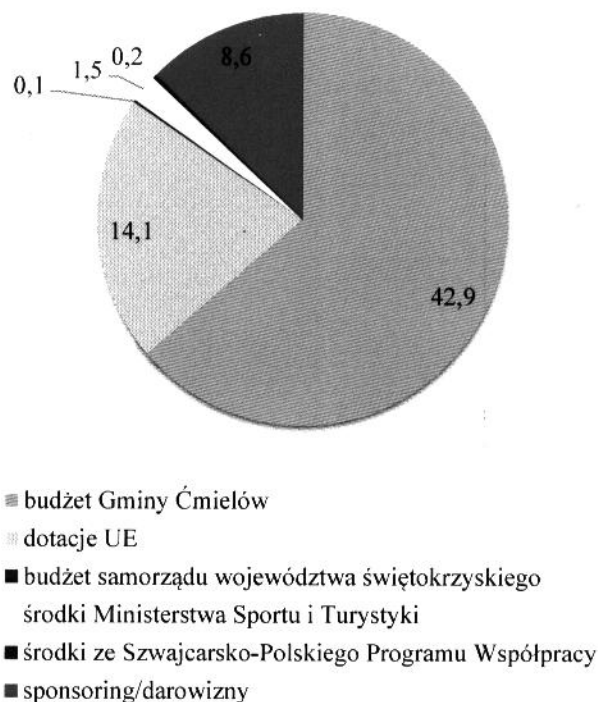
Zgodnie z danymi w tabeli 7. nakłady inwestycyjne na wszystkie zrealizowane działania w okresie sprawozdawczym objętym raportem (lata 2016–2019) wyniosły 6 650 735,63 zł. Według założeń programu szacunkowa wartość projektów uzupełniających miała docelowo wynieść 15 000 000 zł. W związku z tym wykonano w 44% zakładany plan finansowania.

Głównymi źródłami finansowania były budżet gminy. Gmina pozyskała też dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020, z budżetu województwa, z środków krajowych z Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Funduszu Kultury Fizycznej i Sportu oraz w ramach projektu „Lepsze Jutro” realizowanego przez RMF FM, czy też ze środków z Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Szczegółowy podział źródeł finansowania przedstawia się następująco:

- budżet Gminy Ćmielów: 2 853 625,07 zł;
- dotacje UE: 939 529,34 zł;
- budżet samorządu województwa świętokrzyskiego: 8 000,00 zł;
- dofinansowanie Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Funduszu Kultury Fizycznej i Sportu: 100 100,00 zł;
- dofinansowanie ze Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy: 13 326,30 zł;
- sponsoring/darowizny: 571 127,20 zł.

Na wykresie 9 przedstawiono udział procentowy źródeł finansowania zrealizowanych przedsięwzięć uzupełniających ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Wykres 9 Udział % źródeł finansowania zrealizowanych przedsięwzięć uzupełniających

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie

Głównym podmiotem realizującym działania w ramach zaplanowanych przedsięwzięć uzupełniających jest Gmina Ćmielów, ale swój udział w ich realizacji miały też inne podmioty z sektora społecznego i gospodarczego, m.in. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Ziemi Ćmielowskiej, Miejski Klub Sportowy Świt w Ćmielowie, czy też Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach. W ramach przedsięwzięć uzupełniających zrealizowano wiele projektów, które przyczyniły się do eliminacji i ograniczenia negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Należy również zaznaczyć, że wzmacniają one zaplanowane efekty procesu rewitalizacji w odniesieniu do rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy.

Podsumowanie

Przeprowadzona analiza monitoringu założeń Gminnego Programu Rewitalizacji jest pierwszą od uchwalenia dokumentu w 2017 roku. W odniesieniu do założenia, że rewitalizacja jest procesem długofalowym, pierwsze trzy lata prowadzonych prac to bardzo krótki okres, aby uzyskać zadowalające zmiany na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Uchwalając dokument uznano, że rok 2025 będzie terminem granicznym dla prowadzonych działań i ich oceny. Trudno więc oczekiwać uzyskania zadowalających wyników w odniesieniu do wszystkich czynników kryzysowych obszaru rewitalizacji już po trzech latach realizacji prac, w sytuacji, gdy znaczna część projektów rewitalizacyjnych jest dopiero w trakcie lub została zaplanowana do realizacji w ciągu dalszego okresu wdrażania założeń programu.

Przeprowadzona analiza wskaźników oddziaływania dla obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy (przedstawiona na wykresach 1–6) ukazuje częściową poprawę negatywnych zjawisk zidentyfikowanych na etapie diagnostycznym, która jest efektem m.in. zaplanowanych i wdrożonych projektów podstawowych i przedsięwzięć uzupełniających. Jednakże, aby osiągnąć zakładane cele rewitalizacji oraz zadowalający i trwały efekt należy kontynuować realizację rozpoczętego procesu rewitalizacji.

W związku z brakiem możliwości realizacji wszystkich zadań w zakładanym pierwotnie terminie, zaleca się zmiany w zakładanym okresie realizacji poszczególnych projektów oraz większą koordynację i przegląd działań ujętych w GPR w odniesieniu do możliwości finansowych ich realizacji. W okresie sprawozdawczym lat 2016–2019, żaden z potencjalnych interesariuszy rewitalizacji nie zgłosił nowych projektów do realizacji, a także nie wystąpił o modyfikację działań ujętych w programie. Nie wystąpiły zatem przesłanki do aktualizacji programu w tym zakresie.

Wyniki monitorowania odwzorowane we wskaźnikach produktu i rezultatu przypisanych do konkretnych projektów, wskazują na pozytywne mierzalne efekty interwencji rewitalizacyjnej na terenie Gminy Ćmielów. W tym zakresie rekomenduje się kontynuację założeń wynikających z opracowanego GPR, szczególnie w zakresie projektów społecznych.

Rewitalizacja prowadzona jest nie tylko dzięki środkom z budżetu gminy, ale także działania finansowane są z różnych środków zewnętrznych, w tym prywatnych. Jest to dobry punkt wyjścia do stwierdzenia, że rewitalizacja w Gminie Ćmielów nie jest tylko „pojedynczym epizodem” związanym z możliwością pozyskania środków na ten cel, ale jest kompleksowym procesem, prowadzonym zgodnie z planem i przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych i możliwych do pozyskania środków finansowych i zasobów rzeczowych.

Spis tabel

Tabela 1 Wskaźniki monitoringowe wdrażania programu.....	6
Tabela 2 Wskaźniki oddziaływania w poszczególnych latach obowiązywania programu (wg stanu na 31.12) – część I	9
Tabela 3 Wskaźniki oddziaływania w poszczególnych latach obowiązywania programu (wg stanu na 31.12) – część II.....	10
Tabela 4 Wskaźniki produktu i rezultatu w odniesieniu do poszczególnych projektów podstawowych	17
Tabela 5 Wskaźniki produktu i rezultatu – wartości osiągnięte łącznie wg stanu na 31.12.2019 r.....	18
Tabela 6 Analiza wykonania finansowego projektów podstawowych ujętych w GPR	20
Tabela 7 Analiza wykonania finansowego przedsięwzięć uzupełniających ujętych w GPR...	26

Spis wykresów

Wykres 1 Udział % ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem w latach 2016–2019	11
Wykres 2 Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2016–2019	12
Wykres 3 Udział % osób bezrobotnych zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016–2019	13
Wykres 4 Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2016–2019	14
Wykres 5 Udział % budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych w latach 2016–2019	14
Wykres 6 Udział % budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej w stosunku do ogółu budynków mieszkalnych w latach 2016–2019	15
Wykres 7 Udział % źródeł finansowania rozpoczętych i zrealizowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych	23
Wykres 8 Porównanie szacowanej wartości w GPR i rzeczywistej wartości projektów podstawowych po realizacji (w złotych)	24
Wykres 9 Udział % źródeł finansowania zrealizowanych przedsięwzięć uzupełniających	31